

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอ
เกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย

นายภูซังค์ ชานัญกิจ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

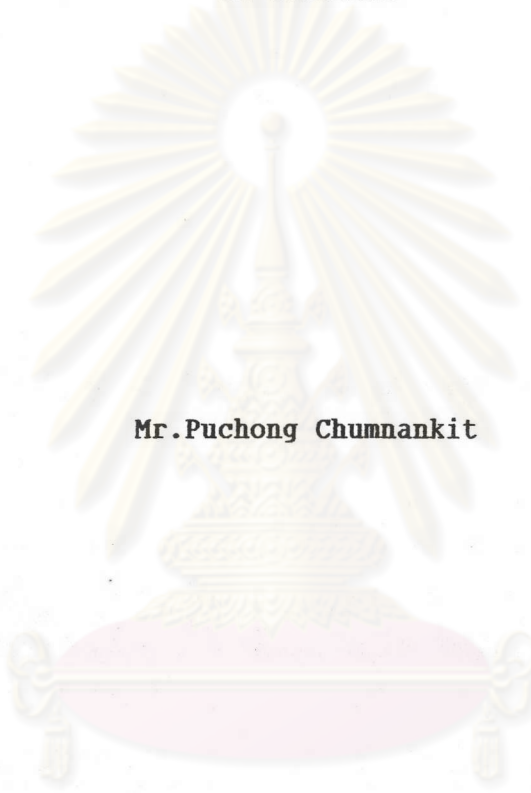
พ. ศ. 2537

ISBN 974-583-978-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I15926606

**OPINIONS OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS AT PROVINCIAL
AND DISTRICT LEVELS CONCERNING THE ADMINISTRATIVE
SKILLS OF DISTRICT EDUCATION OFFICERS
IN THAILAND**

Mr.Puchong Chumnankit

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education**

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-583-978-7

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

นายภูซงศ์ ชำนาญกิจ : ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย (OPINIONS OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS AT PROVINCIAL AND DISTRICT LEVELS CONCERNING THE ADMINISTRATIVE SKILLS OF DISTRICT EDUCATION OFFICERS IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์, 136 หน้า.
ISBN 974-583-978-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นและเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยที่ตอบแบบสอบถามได้แก่ เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด 140 คน และเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ 260 คน จากเขตการศึกษา จำนวน 12 เขตการศึกษา แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า แบ่งออกเป็น 8 ประเด็น ตามแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของ Mintzberg ได้แก่ 1) ทักษะกระบวนการกลุ่ม 2) ทักษะความเป็นผู้นำ 3) ทักษะการแก้ไขความขัดแย้ง 4) ทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร 5) ทักษะการตัดสินใจ 6) ทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร 7) ทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม และ 8) ทักษะความเข้าใจในบทบาทหน้าที่

ผลการวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย อยู่ในระดับมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย พบว่า เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา
สาขาวิชา
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C 541691 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: OPINIONS/ ADMINISTRATIVE SKILLS/ EDUCATIONAL ADMINISTRATORS AT
PROVINCIAL AND DISTRICT LEVEL

PUCHONG CHUMNANKIT : OPINIONS OF EDUCATIONAL ADMINISTRATORS AT
PROVINCIAL AND DISTRICT LEVELS CONCERNING THE ADMINISTRATIVE
SKILLS OF DISTRICT EDUCATION OFFICERS IN THAILAND. THESIS ADVISOR:
ASST. NATNIPA COOPARAT, Ph.D. 136 pp. ISBN 974-583-978-7

The purpose of this research was to study and compare opinions of educational administrators at provincial district levels concerning the administrative skills of district education officers in Thailand. The study sample consisted of 140 educational administrators at provincial level and 260 educational administrators at district level who were answered from all the 12 educational region. The rating scale questionnaire form used in this study was divided into 8 areas according to Mintzberg's aspects of the administrative skills, namely, 1) peer skills, 2) leadership skills, 3) conflict - resolution skills, 4) information - processing skills, 5) skills in decision - making under ambiguity, 6) resource - allocation skills, 7) entrepreneurial skills, and 8) skills of introspection.

The results of the research indicated that the respondents agreed in rating all 8 aspects of the administrative skills of district education officers at the high level.

When the opinions of educational administrators at provincial and district level were compared regarding 8 aspects mentioned above, it was found that there were statistically significant differences at .01.

ศูนย์วิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา.....
ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี จากความเมตตากรุณา ความเอาใจใส่
ห่วงใยอย่างสูงของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐนิภา คุปรัตน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยา
นิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณศึกษาธิการจังหวัด ผู้ช่วยศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอ
ทุกท่าน ที่ได้อนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม

ขอขอบคุณคณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้และประสบการณ์นานาประการ

ขอขอบคุณนักจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนส่วนหนึ่งสำหรับการ
วิจัยในครั้งนี้

ท้ายที่สุดขอขอบคุณ คุณกรรณิการ์ ตันทัยย์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์เอื้ออำนวยให้
สถานที่พักอาศัยแก่ผู้วิจัยและครอบครัวโดยตลอดจนสำเร็จการศึกษา ไว้ ณ โอกาสนี้

ภูษงค์ ชานาญกิจ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ประโยชน์ของการวิจัย	5
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย	5
วิธีดำเนินการวิจัย	7
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
การบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอ	11
แนวคิดเกี่ยวกับทักษะในการบริหารงาน	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะในการบริหารงาน	26
3. วิธีดำเนินการวิจัย	31
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	31
สมมติฐานของการวิจัย	31
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่		
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล	36
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
	ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	39
	ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการ อำเภอในประเทศไทย	42
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	75
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	75
	สมมติฐานของการวิจัย	75
	วิธีดำเนินการวิจัย	75
	สรุปผลการวิจัย	78
	การอภิปรายผล	88
	ข้อเสนอแนะ	102
	รายการอ้างอิง	104
	ภาคผนวก	108
	ประวัติผู้เขียน	136

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับอำเภอ จำแนกตามรายเขตการศึกษา	33
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง .	36
3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ..	39
4	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยด้านทักษะกระบวนการกลุ่ม	42
5	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยด้านทักษะความเป็นผู้นำ	46
6	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยด้านการแก้ไขความขัดแย้ง	49
7	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยด้านทักษะการจัดการข้อมูลข่าวสาร	53
8	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทยด้านทักษะการตัดสินใจ	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
9	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ อำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการแสวงหาและใช้ทรัพยากร	60
10	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ อำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านทักษะการเป็นผู้ริเริ่ม	63
11	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัดและ อำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในประเทศไทย ด้านความเข้าใจในบทบาทหน้าที่	67
12	แสดงคะแนนความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่บริหารการศึกษาระดับจังหวัด และอำเภอเกี่ยวกับทักษะการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอใน ประเทศไทย	71

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

ตารางที่		หน้า
1	แสดงโครงสร้างการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย